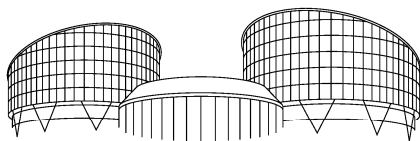

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

CAUZA VLAD ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 1020/20)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

5 iulie 2022

Prezenta hotărâre este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

În cauza Vlad împotriva României

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-un comitet compus din:

Tim Eicke, *președinte*,

Faris Vehabović,

Pere Pastor Vilanova, *judcători*,

și Crina Kaufman, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere:

cererea nr. 1020/20 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ion Vlad („reclamantul”), născut în 1967 și domiciliat în Domnești, reprezentat de domnul A. Grigoriu, avocat în București, a sesizat Curtea la 16 decembrie 2019, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

decizia de a comunica această cerere Guvernului României („Guvernul”), reprezentat de co-agentul guvernamental, domnul S.A. Purza, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe;

decizia de examinare a cererii cu prioritate (art. 41 din Regulamentul de procedură);

observațiile părților;

decizia de respingere a excepției ridicate de Guvern cu privire la examinarea cererii de către un comitet;

După ce a deliberat în camera de consiliu, la 14 iunie 2022,

Pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cererea are ca obiect neexecutarea hotărârilor judecătorești prin care s-a stabilit programul reclamantului de vizitare a copilului său.

2. Reclamantul și X s-au căsătorit în 2006, iar în 2008 s-a născut fiica lor, Y. La 14 noiembrie 2013, Judecătoria București a pronunțat divorțul cuplului, a încredințat minora ambilor părinți, a stabilit domiciliul acesteia la mamă (X) și i-a acordat reclamantului drept de vizitare, permițându-i să își vadă copilul la fiecare două săptămâni, sâmbăta și duminica, între orele 9:00 și 20:00. Programul de vizitare urma să se desfășoare la domiciliul mamei până la împlinirea de către Y a vârstei de 8 ani și în afara domiciliului mamei după această dată.

3. La 20 ianuarie 2015, reclamantul a solicitat ajutorul unui executor judecătoresc pentru aplicarea programului de vizitare, susținând că X îi obstrucționa eforturile de a-și vizita fiica. La 8 februarie 2016, nemulțumit de pretinsa inactivitate a executorului judecătoresc, acesta a încheiat procedura de executare și s-a adresat altui executor judecătoresc. Încercările de executare făcute de noul executor judecătoresc au eșuat, de asemenea. Într-un proces-verbal din 18 martie 2016, noul executor judecătoresc a concluzionat că Y refuza să îl vadă pe reclamant.

4. La cererea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului București (denumită în continuare „D.G.A.S.P.C.”), pe baza procesului-verbal întocmit de executorul judecătoresc (*supra*, pct. 3), la 27 septembrie 2016, Judecătoria Cornețu a dispus 3 luni de consiliere psihologică pentru Y în vederea restabilirii relației sale cu tatăl său. Instanța a dispus, de asemenea, ca X să respecte măsurile pe care psihologul i le va indica.

5. La 25 octombrie 2016, după ce Y a împlinit vârsta de 8 ani, Judecătoria Găești, competentă să judece cauza în urma schimbării de domiciliu a lui X și Y, soluționând o cerere introdusă de reclamant, a stabilit un nou program de vizitare care extindea dreptul reclamantului de a vizita copilul o dată la 2 weekenduri, jumătate din durata vacanțelor școlare și alte zile importante din an. Reclamantului i s-a permis să își exercite dreptul de vizitare la domiciliul său. Instanța a considerat că Y ar trebui să înceapă să petreacă timp cu reclamantul pentru a dezvolta relații armonioase cu ambii părinți. S-a constatat că X nu și-a încurajat suficient fiica să mențină legătura cu tatăl ei. S-a observat că minora a fost afectată negativ de conflictul dintre părinții săi, care nu s-au abținut să se certe în prezența sa.

6. În ianuarie 2017, D.G.A.S.P.C. (*supra*, pct. 4) i-a trimis lui X mai multe invitații la patru adrese diferite la care era înscrisă în orașele învecinate Bucureștiului și a contactat-o prin telefon. X a refuzat să ducă minora la consiliere explicând, prin telefon la 9 ianuarie 2017 și în scris la 10 februarie 2017, că sentința civilă din 14 noiembrie 2013 a cărei executare fusese solicitată nu mai era în vigoare, fiind înlocuită prin sentința civilă din 25 octombrie 2016 (*supra*, pct. 2 și 5). La 20 și 21 februarie 2017, D.G.A.S.P.C. a informat Judecătoria Cornețu, executorul judecătoresc și pe reclamant cu privire la poziția lui X.

7. În baza sentinței civile din 25 octombrie 2016, reclamantul a demarat o nouă procedură de executare silită prin intermediul aceluiași executor judecătoresc, dar i-a fost în continuare imposibil să-și viziteze fiica. La 28 august 2017, executorul judecătoresc a depus, în numele reclamantului, o cerere pentru aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea hotărârii judecătorești, admisă de Judecătoria Găești la 25 aprilie 2018.

8. La 3 noiembrie 2017, Judecătoria București a suspendat procedura de executare silită, la cererea mamei. Instanța a constatat că X nu s-a opus legăturilor dintre reclamant și copil, dar că Y refuza să își vadă tatăl.

9. La 11 aprilie 2018, reclamantul a depus o nouă cerere, în vederea modificării programului de vizitare. Procedura era pendinte la data observațiilor Guvernului, respectiv 15 ianuarie 2021.

10. La 18 aprilie 2018, reclamantul a depus cerere de ordonanță președințială pentru stabilirea provizorie a domiciliului minorei în cadrul noului proces, pe care Judecătoria Găești a respins-o ca lipsită de urgență.

11. La 7 aprilie 2021, reclamantul a informat Curtea că a făcut noi încercări de a o vedea pe Y, dar fără succes.

12. În baza art. 8 din Convenție, reclamantul s-a plâns că nu și-a putut vedea fiica și nu și-a putut exercita drepturile părintești din cauza unei serii de deficiențe de care sunt vinovate autoritățile competente.

MOTIVAREA CURȚII

13. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

14. Principiile relevante privind obligația pozitivă a statului în temeiul art. 8 din Convenție în cauze având ca obiect asigurarea respectării drepturilor de vizitare sunt sintetizate în cauza *K.B. și alții împotriva Croației* (nr. 36216/13, pct. 142-144, 14 martie 2017). Sarcina Curții constă în a examina dacă autoritățile naționale au luat toate măsurile necesare care erau de așteptat în mod rezonabil din partea lor în circumstanțele specifice cazului pentru a facilita legăturile dintre reclamant și copilul său.

15. În speță, în urma divorțului părinților, instanțele au stabilit programul de vizitare în favoarea reclamantului de două ori, mai întâi prin sentința civilă din 14 noiembrie 2013 privind divorțul cuplului și apoi la 25 octombrie 2016, când minorul a mai crescut (*supra*, pct. 2 și, respectiv, 5). Această din urmă sentință civilă a fost în vigoare cel puțin până la 15 ianuarie 2021 (*supra*, pct. 9). Cu toate acestea, se pare că reclamantului, în pofida eforturilor sale, i-a fost imposibil să-și vadă copilul (*supra*, pct. 11). Având în vedere obiectului cauzei, și anume menținerea relațiilor personale între reclamant și copilul său, Curtea va examina dacă asistența acordată de autorități în cursul celor două proceduri de executare silită, în legătură cu ambele ordonanțe privind programul de vizitare, a fost suficientă și a respectat obligația pozitivă a statului prevăzută la art. 8 din Convenție în acest domeniu.

16. Rezultă astfel că, între 20 ianuarie 2015, data la care reclamantul a contactat pentru prima dată un executor judecătoresc, și 18 martie 2016, când executorul judecătoresc a prezentat un proces-verbal D.G.A.S.P.C. (*supra*, pct. 3), s-au făcut puține eforturi pentru executare.

17. În plus, deși s-a dispus consiliere psihologică pentru o perioadă de 3 luni în baza procesului-verbal din 18 martie 2016 întocmit de executorul judecătoresc (*supra*, pct. 4), aceasta nu a avut loc niciodată. În pofida caracterului urgent care este inerent aspectelor privind relațiile dintre părinți și copiii lor (a se vedea *K.B. și alții împotriva Croației*, citată anterior, pct. 142 *in fine*), D.G.A.S.P.C. a contactat-o pe X abia după 3 luni cu privire la programul de consiliere (*supra*, pct. 6). La acea dată, instanțele hotărâseră un nou program de vizitare (*supra*, pct. 5).

18. Curtea observă că reclamantul și-a continuat cu diligență eforturile în vederea executării, reînnoindu-și cererea de asistență pentru executarea celui de-al doilea program de vizitare cu același executor judecătoresc (*supra*, pct. 7).

19. Acestea fiind spuse, deși în cursul procedurii de executare era cunoscut fără echivoc faptul că minora refuza să își vadă tatăl (*supra*, pct. 3 și 8), nu s-au luat măsuri pentru identificarea cauzelor acestui refuz și abordarea acestora (a se vedea *K.B. și alții împotriva Croației*, citată anterior, pct. 144), de exemplu, prin luarea de măsuri pentru reluarea programului de consiliere (*supra*, pct. 17).

20. În plus, cu excepția solicitării de sancțiuni pentru nerespectarea hotărârii judecătorești (*supra*, pct. 7), executorul judecătoresc nu a recurs la alte măsuri de intensitate crescătoare progresivă, destinate realizării programelor de vizitare, inclusiv, după caz, măsuri specifice pentru cazurile de refuz al contactului între copil și părintele înstrăinat, care erau disponibile în special în temeiul art. 910-913 din Codul de procedură civilă al României (a se vedea *Niță împotriva României* [Comitet], nr. 30305/16, pct. 28-30, 3 iulie 2018 și *Voica împotriva României*, nr. 9256/19, pct. 37, 7 iulie 2020), precum sancționarea mamei cu amendă pentru obstrucționarea procedurii, instituirea unui program de consiliere psihologică în beneficiul copilului sau asistență din partea poliției și a experților în protecția copilului.

21. Guvernul nu a furnizat nicio justificare pentru o astfel de lipsă de acțiune, care contravine obligației autorităților de a lua, fără întârziere, măsuri eficiente menite să asigure un contact efectiv între reclamant și copilul său.

22. În consecință, a fost încălcat art. 8 din Convenție.

CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

23. Reclamantul a solicitat 10 000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral, 1 484 EUR pentru cheltuielile de judecată ocazionate în fața instanțelor naționale și 3 946 EUR pentru cheltuielile de judecată ocazionate în fața Curții.

24. Guvernul a considerat că pretențiile erau nejustificate și excesive și a susținut că o constatare a unei încălcări ar constitui o reparație echitabilă suficientă.

25. Curtea consideră că reclamantul a suferit cu siguranță un prejudiciu moral care nu poate fi reparat doar prin constatarea unei încălcări. Având în vedere natura încălcării constatate și pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului suma de 7 500 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

26. Având în vedere documentele de care dispune și jurisprudența sa în materie, și reiterând faptul că un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care se stabilește caracterul lor real și necesar, precum și caracterul rezonabil al cuantumului acestora (a se vedea *Michnea împotriva României*, nr. 10395/19, pct. 61-62, 7 iulie 2020), Curtea consideră că este rezonabil să acorde suma de 2 641 EUR pentru cheltuielile de judecată ocazionate în fața Curții, plus orice impozit care ar putea fi datorat de reclamant.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN UNANIMITATE, CURTEA

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 8 din Convenție;
3. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:
 - (i) 7 500 EUR (șapte mii cinci sute de euro) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;
 - (ii) 2 641 EUR (două mii șase sute patruzeci și unu de euro) pentru cheltuielile de judecată, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;
 - (b) că, de la expirarea termenului de trei luni sus-menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată anuală egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale;
4. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 5 iulie 2022, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Crina Kaufman
Grefier adjunct de secție

Tim Eicke
Președinte